

588 su ga strašnemi mukami haharili. — *halúrstvo* n. = haharija Habd. mar. 297. — *hahuljátí*: Kočijančič Filot. 3.174 Kralj Ludovik, znajući da grof d'Angio, brat njegov, i gospon Gvaltier de Nemurs igraju, buduče be- težen, je se podigel i *hahuljajuči* k njim v hižu je pošel. 3.190 ovo srdce razsiple i čini ga vu posleh potrebnih *hahuljati*. — (Belostenec tolmači: ginem venem languesco vidí sterto, a tu: speč hrčem. — *hajdínák* m. kruh iz ajdove moke. Habd. mar. 103 bolje im v tek ide njihov hrženjak ali *haj- dinjak* nego vnogem gospockem sinom kuliko goder gingavo priprav- ljene jestvine. — *hajica* f. jarem prvih dveh volov, kader so štirje vpre- ženi. — *hájoš* m. razbojnik, potepuh, iz madj. — *hájoška* f. ime kravi. — *hálapa* m. = bedák. — *halapārda* f. 1) Helebarde. Habd. 2) velika neurejena soba. — *halapārna* f. z lesom ograjeno mesto, kjer se listje suši. — *halapūzdra* m porogljivo ime. — *hālban* m. ime psu. — *halój- sniti* - lójsnem, s pestjó butiti (Stridovo) — *halopák* m. norčast človek. Zagreb. — *halov* m. konjske jasli. — *halovūnja* f. der Lärm Habd. ad. 307, 841, 916, 1040. — *halovúnjiti* lärmen. — *hamalija* f. Habd. ad. 1079 mučil se je dugo copernik vnoge pred nje oči nečiste fantazije svojem bajanjem i „*hamaliami*“ postavljajuč. Belostenec: hamalia divi- natio. — *hamulija* f. (?) Lovrenčič rodbinstvo 12. — *hándrati* herum- gehen, o deci: kud si hándral? — *hapák* m. nespreten človek. — *hūpek* m. majhen dečarec.

(Dalje prihodnjíč.)

M. Valjavec.

LISTEK.

Doktor Dragan. Drama v petih dejanjih. Spisal dr. J. Vošnjak. — To je naj- novejše naše dramatsko delo, ki je izšlo v 3. zvezku Hribarjeve »Narodne kužnice« v Celji. Vsebina mu je nastopna: Doktorja Dragana, odvetniškega koncipijenta, ki je ravnokar zasluž po svojih domorodnih poezijah, hočejo izvoliti za državnega poslanca. Dr. Stremil in prof. Branič mu prigovarjata, naj rajši odkloni ponudeno čast, dokler nima samostalnega mesta v družabnem življenji, ali Braničeva hči Mira, navdušena po pesniškem delovanji svojega ženina, poteza se zanj, češ, da ves narod zaupno kliče po njem. Dragan vzprejme izvolitev in potem na Dunaji neustrašeno zagovarja pravice svo- jega naroda; deluje sosebuo za železnico, ki bi izredno hasnila njega domovini. Baš tedaj namerja minister grof Bering uvesti novo ustavo in potrebuje dvetretjinske večine; treba mu samó še deset glasov. Zmagal bi s svojim predlogom, če bi pridobil Dragana in njega tovariše. Minister sam sicer ne pregovori poslanca Dragana; le-ta omahuje celo še tedaj, ko se mu ponudi koncesija za óno zaželeno železnico, če bi glasoval za vladne predloge; pregovori ga pa lepa vdova Katinka, katero pošlje grof Bering baš pred odločilno sejo k Draganu na dom. Dragan se je seznanil z njo pri ministrovu

soareji, in lepa Poljakinja je izpodrinila podobo Draganove neveste Mire. Katinka mu obeta svojo ljubezen, če Dragan in njega tovariši otmó Beringa, in Dragan se udá ter res glasuje za ustavo. Zastopnik kreditnega zavoda mu nato za železniško koncesijo izplača štiristotisoč goldinarjev. Na Dunaj pridejo v razstavo dr. Stremil, prof. Branič in Mira ter posetijo Dragana na njega domu. Vstopijo baš tedaj, ko dr. Dragan Katinki, katera je po seji zopet prišla k Draganu, razkriva svojo ljubezen in jo naposled siloma objame. Dr. Stremil mu zakliče »Izdajalec!«, Mira se zgrudi nezavestna. — Mineta dve leti. Dr. Dragan onih štiristotisoč goldinarjev ni obrnil v prid narodu, kakor je namerjal iz početka, nege živel je razsipno in takó mamil pekočo zavest, da je izdal svoj národ za tisto usodno koncesijo. Po dveh letih, ko se res že gradi železnica, skliče volilen shod v svojem volilnem mestu. Ta shod se vrši jako hrupno; Draganu očitajo naravnost, da je izdajalec, slepar. Dragan prihití ves razvnet iz zbornice in sreča zunaj prof. Braniča, čegar hči Mira je v tem času prebolela svojo nesrečo. Meščani tudi zunaj na trgu terjajo, naj se Dragan odpové poslanstvu, in ko Draganu na njega vprašanje celo prof. Branič izjavi, da je izdal narod, zgrudi se Dragan uničen na tla. Katinka, ki se je v tem poročila z ministrovim tajnikom Bilenegom in bila na svatovskem svojem potovanji slučajno priča vsemu hrupnemu prizoru, plane proti Draganu z brezupnim klicem: »Jaz sem ga umorila!« Dragana prenesó v stanovanje Braničevo; loti se ga srčna bolezen, za katero je hiral že dlje časa. Pred smrtjo še položí Mirino roko v Stremilovo, češ, naj onadva uživata srečo, katera njemu ni bila sojena. Umiraše še zasliši vriskanje hvaležnega ljudstva, ki proslavlja otvoritev njegovega dela, zaželene železnice, in umrè z blagodejno zavestjo, da ga narod venderle ni zavrgel. —

Razvidno je iz te vsebine, da je g. dr. Vošnjak hotel v svoji drami opisati odlomek slovenske zgodovine iz pol minule dôbe. Junak dr. Dragan nas živo spominja nekdanjega slovenskêga veljaka, ki je bil tudi zapleten v podobno železniško afero; druge osebe so seveda izmišljene. Tragiški moment, kateri pogubi Dragana, opisal je g. dr. Vošnjak vrlo dobro; takisto se mu je posrečil opis tistih duševnih bojev, katere je prebil dr. Dragan pred usodnim glasovanjem. Junak nam je simpatiški tudi še potem, ko je padel, in sploh nimamo tej figuri očitati drugega nego to, da neprestano deklamira, dasi povsod njega besede kažó potrebnega pesniškega zanosa. Doktor Dragan umrè za srčno boleznijo; prav, toda vsekakor bi bilo treba že kje prej namigniti o tem, zakaj ta bolezen pride v zadnjem dejanji čitatelju venderle nepričakovano. O drugih osebah nimamo omeniti kaj posebnega, nego lahko rečemo, da so se gosp. pisatelju v obče posrečile. Tudi se dejanje, ki pač iz početka nekoliko zastaja, primerno stopnjuje in se lepo sklepa z melodramatskim prizorom. Jako efektno sta zgrajeni tretje in četrto dejanje; sosebno v tretjem dejanji sta oba prizora s Katinko živo dramatskega značaja. — Navzlic nekaterim nedostatom, katerim prištevamo sosebno pretiranosti v dialogu, označujemo dramo kot lepo uspelo in mislimo, da je dobra pridobitev siromašne naše dramatike. — Broširan izvod stane 1 krono.

Pouk o črtežih (planih). Spisal in z 39 podobami pojasnil *Jos. Beslaj*, meščanski učitelj in c. kr. okrajni šolski nadzornik v Krškem. Drugi pomnoženi natis(ek). V Celji 1894. Založilo »Pedagogičsko društvo v Krškem.« Natisnil Drag. Hribar v Celji. — Pisatelj pravi v predgovoru, da ima knjižica namen nestrokovnjake poučiti, da bi razumeli stavbine črteže. Priznavati moramo, da je v obče dosegel svoj namen, vender bi opazili to-le: V I. oddelku »O situacijskih črtežih« (mapah) pravi pisatelj, da so zemljevidi črteži dežel, držav i. t. d. izdelani tako, kakor se kažejo našim očem iz »ptičjega obzorja« (višave, Vogelperspective). To je napačno. Zemljevid ni nikdar izdelan v perspektivni projekciji, torej tudi ne v ptičji, in prav tako tudi ne črteži. — O III. oddelku